

مکتوب علی بن ابی طالب

ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در

۳۱ نجی سنه

۲۶ رجب ۱۳۳۰

پنجشنبه

جلد: ۱۵ - جزو: ۱۵۴

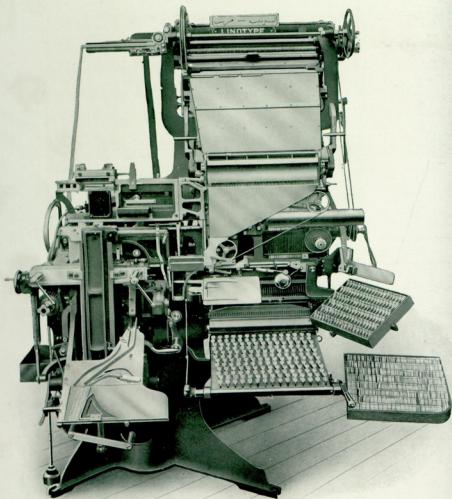
لینو تیپ آتی

« لینو تیپ » (مرتب) ماکنه سی

اون طقوزنجی عصر ، برچوق کشقیات و اختراعات خارق العاده سیله
اعصار سالفه یه بحق تفوق ایشدر . بخاردن الیقترقه قدر طبیعتده موجود
وفقط اکثری انظار بشره مستور اولان خواص وقوا ارباب همتک تجارب
دورا دوری وهر مانعه یه بر دافعه اعداد ایدن سعی موفوری ایله امر بشره
رام اولمش وبو وجهله محالاتدن صاییلان حالات امور عادیه حالنی بوله رق
جهان مدنیت بر بشقه شکل وطور آلمشدر .

واقعا بوکون بو احباب مساعی و هممک معرض استفاده مزه عرض
واحضار وکیف وامر مزه خدمتکار ایتدکلری آثار بزجه امور عادیه حکمنده
تلقی اولمقده در . فقط یاریم عصر مقدمه رجعت اولمق قابل اولسه ایوم کیف
وآرزولر می ایفایه مهیا بولنان کافه وسائلدن اثر قالمدیغنی کوریر واطرافزی
هرشیدن خالی بوله رق نه یاپه جغمزی شایریر قالیرز .

یالکز شوپترو ل دینلان مایع مهمک کشفندن عالم مدنیت وصنایعهده حصوله
کلان تحولات تعداد ایدیهلک اولسه فهرستی بر رساله تشکیل ایدر . حال بوکه

ترجہ و عربیہ ترتیبہ مخصوص « لینو تیپ » (مرتب) ماکنہ سی

(پانسیلوانی) اراضیستندن عصرلردن بری نبعان ایدن وکویا ظهورندن
 بشیان اولمش کی بر از اوتده ینه کوزدن نهان اولان بومایع بر برکت و بی بایان
 بر چفتجینک کوزینه ایلشماش اولسه ایدی عجباً ده نه قدر مدت اختفاه
 طبیعتده مستور قالوب کیده جکدی . حال بوکه ینه اوچفتجینک ذهندن طوغان
 فکر استفاده سایه سنده بوکون پترول حاجات بشرک استحصالنه اولان
 وساطت کونا کونیه اولای نعم طبیعت ایچنده ماده اثبات کرامت ایتکده در .
 آرتق بخارک ، الیقتریقک علوم طبیعیه نک سرافرازاندن اولان (فزیک)
 و (شیمی) نک کوستردیکی آثار کراماتک انواع واجناسنی سزخیل و تعداد ایدک .
 بزده بوراده صنعتزده عائد بر اختراع مهمی اخبار و تعریف ایدلم .

اون طقوزنجی عصر نفس واپسینی اکیال ایتک اوزره ایدی که کریم
 و ولود اولان مشیمه اختراعی مهد طباعتی ده بر مولود بهترین ایله تزیین
 ایتشدی . بو مولود شانه لایق اولان یکی دنیاده قدمنهاده بزم وجود اولمغه
 آکا آباء طباعت (لیتوتیپ) نامی تنسیب ایتشلدرد . چونکه بو اثر نوین
 طباعتده ، حروف و کلمات مرتبه سطر اوله رق تشکیل ایدر .
 نه قدر وسائط نافعه مدنیه واردر که مملکتیز آندن محرومدر . آنک دخی
 بر فهرستی طویله جق اولسه جداً مشتاقان ترقی داغدار یأس و حرمان ایدر .
 ایشته لیتوتیپ دخی کچن ایکی سنه اوآله قدر بو انواعه داخل ایدی .
 چونکه یکرمنچی عصر ایله برابر اوروپایی دخی وجودیله شرفلندیرن بو اختراع
 مهم بزده هنوز عرض دیدار ایلدی که آکاده مطبعه ابوالضیانک یتشدرمش
 اولدینی بر صاحب معرفت و وساطت ایتشدر . بوده صنعتنه بحق واقف اولان
 طوپوزیان خاچیک افندیدر .

القباى عربیه یی تحریر و کتابتده هجنت آلود عد ایدن وحقی عن جهل ،
 امر طباعتی اشکال ایلدیکنه قدر ادعاده بولنانلری (لیتوتیپ) ماکنه سی فعلاً
 وماده تکذیب ایتشدر . چونکه حروف عربیه نک بو آله تطبیقی ایله امر
 طباعت اسلامیه حال حاضر نجه ، بره بش نسبتده اکتساب سرعت ایتشدر .

حتی لاتین حروفیه مقایسه ایدلیدی خالد آکاده سرعتجه ایکی قات تفوق ایدلیدی ظاهر اولور .

خاچیک افندی یکن ۱۹۰۹ سنه سنده برنجی دفعه اوله رق بو ایش ایچون آلمانیه و ۱۹۱۰ سنه سنده انکلتزیه کیتمش وایکی سنه یه قریب مدتده ۵۰۰ کسور پارچه دن عبارت بولنان اشکال حروف عربیه نی (لینوتیپی) یه تطبیقه موفق اولمشدر .

بو ۵۰۰ شکل ، طباعتدن خبردار اولمیانلره خلیجه القای دهشت ایلر . چونکه زمانز مطبعه لرنده کی حروف قاصه لری یوز اوتوزی پکده تجاوز ایتمز . یالکز مطبعه ابوالضیادرکه قاصه لرینی بش یوز الی پارچه حروفله طولدیرمق ایچون کیسه نقودنی (قاصه سنی) بوشالتمقه ذوقیاب اولور . چونکه مطبعه ابوالضیاجه مقصود عصرک اجلاآت ترقیسنه اتباع ایله صنعت طباعته انبساط تکامل ویرمک والی نه یاه ترقیدار اولسنه نهج موفقیت احضار ایتکدر . ادخار نقود دکل .

بن بالذات ، بو ماکنه یه یکی آلمشش مرتبین عثمانیه دن حق افندی به بش اون سطرلق برشی املا ایلدم . بر حرفنده خطا ایتکمزین املا ایدلیمک سوزلری بش دقیقه ده وجوده کتیردی . اسکی طرز ایله نه املا ی مقال قابلدرد؛ نه ده بویه قلیل مدتده ترتیب اشکال .

ابوالضیا

ایشته ماکنه نی ترجه مزه تطبیق ایدن خاچیک افندی بو ماکنه حقنده اصحاب مطالعه نی افادات آتیه سیله ارشاد ایدیور :

ترجه و عربجه ترتیبه مخصوص « لینوتیپ » (مرتب) ماکنه سی

• لینوتیپ • (مرتب) ماکنه سی واسطه سیله متحرک حروف استعمال ایتکمزین یازی ترتیب ایدیلیر . بو سایه ده ال ایله ترتیب وتوزیع دن عبارت بولنان اسکی اصوله

حاجت قالماز . برحالده که دائماً یکی حروفله ترتیب و طبع ایدلش ، و تصرف و سرعت نقطه نظرندن دخی بیوک برفائده تأمین ایدلش اولور .

هرهانیکی بر مرتب بر ایکی ساعت ماکنه بی تدقیقندن صکره ترتیب ایده بیلیر و بر قاج هفته مشق و تجربه ایله بش آلتی مرتبک متحرک حروفله بر ساعتده یاپه بیله جکی بر ایشی عین مدت ظرفنده میدانه کنیریر .

ترتیب اولشمس هر بر سطر یکپاره سطر حالنده دوکولمش اوله رق ماکنه دن چیقار و بونلرک استعمالی غایت قولایدر . ایشته بوسایه ده صحیفه تشکیلنده (میز آناز) — یعنی عیار صحائف — دن طولای بیوک بر وقت تصرف ایدلش اولور . بوده لینوتیپ ماکنه سنک فواید و محسناتندن بریدر .

• لینوتیپ • ماکه سیله ترتیب ایدلش بر صحیفه ده صرف ایدیلن قورشون مقداری ال ایله دیزلش عین جمنده بر صحیفه ده مقتضی قورشونک ثلثان مقداریدر . بوده بومقصده یاییلان (اولوقلی) قالبلر ایله استحصال ایدلش بر تصرفدر .

• لینوتیپ • ماکه سنک ثقلتی تقریباً ۱,۰۰۰ کیلودر . استیعاب ابتدیکی محل مترو مربع ۱,۱۵ و ارتفاع ۲ مترودر .

بر سرعت یکنسق ایله دونن هرهانیکی بر متحرک ماکه نك میلی واسطه سیله بو ماکه تحریک ایدیلیر . لازم اولان قوت بر چاریک بارگیر قوتیدر . غاز ویا الکتریک موتوری کچی خصوصی بر قوتله تحریک ایتک ایستلدیکی تقدیرده بوقوت مارالذکر قوته جزئیجه فائق اولق الزمدر که ماکه سرعت معینه دائره سنده منتظماً حرکت ایتسون .

قورشون هوا غازی ویا پترول غازی واسطه سیله پوته ایجنده اریدیلیر .

ماکهنك قالبیری ۲۴ یونطویه و ۲۸ قاطرط طوله (اوزونلغه) قدر قابل تبدیل اولدیغندن بو ایکی حدود داخلنده هر یونطو و قاطرطده سطر ترتیب ایدیلیر .

ماکهنك رسمنه عطف نظر اولندقدده برطاقم ماتریسیری (امهات) احتوا ایدن بر مخزن کوریه جکدر . بو ماتریسلرک یان طرفنده موجود اویوقلرده برر حرف حک ایدلشددر و بو حرفلرک هربری (قلاویه) نك پارمقلرندن برینه تقابل ایدر .

مرتب بو پارمقلره باصه رق مذکور ماتریسیری و اسپاسلیری (بوشلری) بربرینی متعاقب وجه مطلوب اوزره مخزنن ایندیریر . وسطر تشکیل ایدنجه دوکوم محله انتقال ایلر . واوراده سطرک بوش قالان یرلری اسپاسلر واسطه سیله عیازلانیر . بعده دوکیلوب وآلات مخصوصه ایله تمیزلندکدن صکره ماکه نك اوکنده بولنان غاله (صره تحتہ سی) ایجنه دوشر .

بوصوك ايكي عمليات، يعنى دو كوم و تيزله ظرفنده سطرى تشكيل ايدن ماتريس واسپاسلر كندى كندينه آيريلوب تكرار استعمال اولتق اوزره مخزنده كي محالرينه كيدر. بو عمليات ائناسنده بربرينى متعاقب و سريعا ديكر سطرلر ترتيب ايديلير. اويله كه بر سطر توزيع ايدلديكي زمان بر ديكرى دو كيلور و ديكر بر سطرده در دست ترتيب بولنور.

ايسته بو جمله* حرركات، بدلتها و مستقلا در كه ترتيبات خصوصنده استعمالنى غايت بسيط و فائده بخش قيلمشدر. بو وجهله استحصال ايديلن ترتيبات طبع اولندقدن صكره تكرار اريديله رك دفعه ثابته استعمال اولنور و بصورتله كرك ائناى توزيعده و كرك قورشونده ضايعات وقوعى قطعيا بر طرف ايدلش در.

لينوتپ ماكنهسى بر منبع كار و كسيدر. ايشلر تكثر، حاصلاتى توفير و مضارفى تنقيص ايدر. يالكز صحيفه تشكيل ائناسنده متحرك حروف اصوله نسبة يوزده الى درجهده وقت تصرفى تأمين ايدر.

هر نوع ايشلر ايچون دنيانك هر طرفنده لينوتپ ماكنهسى استعمال ايدلكنده در. ايش كاملا بر ماكنهده يالكز بر مرتب طرفندن كوريلير، معينه حاجت يوقدر.

[بو صحيفه لر ۲۴، ۱۶ و ۱۲ بونطو ايله لينوتپ ماكنه سنده ترتيب اولمشدر.]

خاچيك طوبوزيان

